

ZÖLD OT, TOKAJ, 2015
VIZEINK SZEKCIÓ,
Reflex, Nabe, WWF

VGT, ÁKK, CIVIL SZERVEZETEK SZEREPE

Víz Keretirányelv és Árvíz Irányelv

- A Víz Keretirányelv előírja, hogy a jó ökológiai és kémiai állapot elérése érdekében valamennyi vízgyűjtő kerületre vízgyűjtő-gazdálkodási tervet kell kidolgozni. A VGT intézkedések hozzájárulhatnak az árvizek hatásainak enyhítéséhez.
 - A VKI ökológiai alapokra kívánja helyezni a vízügyi tervezést, a vízgazdálkodást. Célja a vizek mennyiségi és minőségi védelme, és ezzel egyidejűleg a víztől függő ökoszisztémák állapotának megőrzése, ill. javítása, azaz a vizekkel való fenntartható gazdálkodás kereteinek megteremtése.
 - Az ökológiai szempontok megjelenése, integrációja – legalábbis az irányelv szintjén - magától értetődő.
- Az árvíz kockázat csökkentése nem tartozik az VKI fő célkitűzései közé, és nem veszi figyelembe az árvíz kockázatoknak az éghajlatváltozás eredményeként előálló jövőbeli változásait sem.
 - E problémák kezelésére született meg a 2007/60/EK az árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló Európai parlamenti és tanácsi irányelv (Árvíz Irányelv).
 - Az Árvíz Irányelv végrehajtása során árvízi kockázatkezelési tervek készülnek.

A vízgyűjtőgazdálkodási tervek EU szintű értékelése

Pozitívumok

- Sok energia lett befektetve a VGT-k elkészítésébe
- A vízgazdálkodásra vonatkozó közös stratégiai útmutatások és a VKI által használt szempontok magas szintű alkalmazása
- Az ökológiai szemlélet integrálása a vízgazdálkodásba
- A nemzetközi vízügyi együttműködések erősítése
- A nyilvánosság és az érintettek bevonásának erősítése
- Jelentős fejlődés a vízre vonatkozó tudás-bázis vonatkozásában

Negatívumok

- 4 tagország nem fogadta el még a VGT-t
- Sok terv nem eléggé ambíciózus (kiterjedten alkalmazza a hosszabbítási-derogációkat)
- Sok esetben a konkrét intézkedési programok hiánya, és alacsony szintű hatékonysága
- Nehéz összehasonlíthatóság sok szakterületen (pl. kémiai állapot)
- Hagyományos, és nem VKI specifikus szemlélet (“business-as-usual”)
- A környezetvédelmi és a fenntartható vízgazdálkodási szemlélet gyenge megértése, alkalmazása
- A víz-árpolitika elvének nem megfelelő alkalmazása

3. VKI és az ÁI összhangja

Az összhang megvalósításának elvárható módja, hogy az árvízveszély-és árvíz kockázati térképek kidolgozásakor feltárt információk összhangban legyenek a VKI szerint készült vízgyűjtő-gazdálkodási tervekkel, ill. azok 6 évenkénti kötelező felülvizsgálatával.

Az árvízveszély-és árvíz kockázati térképezés és azok felülvizsgálatának eredményei be kell, hogy épüljenek a vízgyűjtő-gazdálkodási tervekbe.

Erre lehetőség is nyílik, hiszen jelenleg párhuzamosan zajlik a veszély és kockázati térképek készítése, valamint az árvíz kockázat kezelés tervezése és megkezdődik a második vízgyűjtő-gazdálkodási terv készítése is.

- A VGT és az árvízi kockázat-kezelési stratégia és tervek összehangolása:
 - lehetőleg **ne legyenek olyan intézkedések, amelyek ellentmondanak a VKI-nak** és az ökológiai szempontoknak,
 - a két irányelvben rejlő **szinergiákat minél jobban ki kell tudnunk használni**, számos cél és intézkedés közös, vagy az lehet.

Vízgyűjtő-gazdálkodás és árvízi kockázatkezelés összhangja

Az árvízi védekezés módoszatai erősen befolyásolják az ökoszisztémákat.

Az árvíz elleni védekezés és az ökológiai érdekek összehangolhatóak, kialakíthatók kölcsönös előnyök alapján működtethető mechanizmusok

Az árvízi védekezés eszköze lehet a vizek visszatartásának, mindezzel pedig a víztől függő ökoszisztémák állapota javításának.

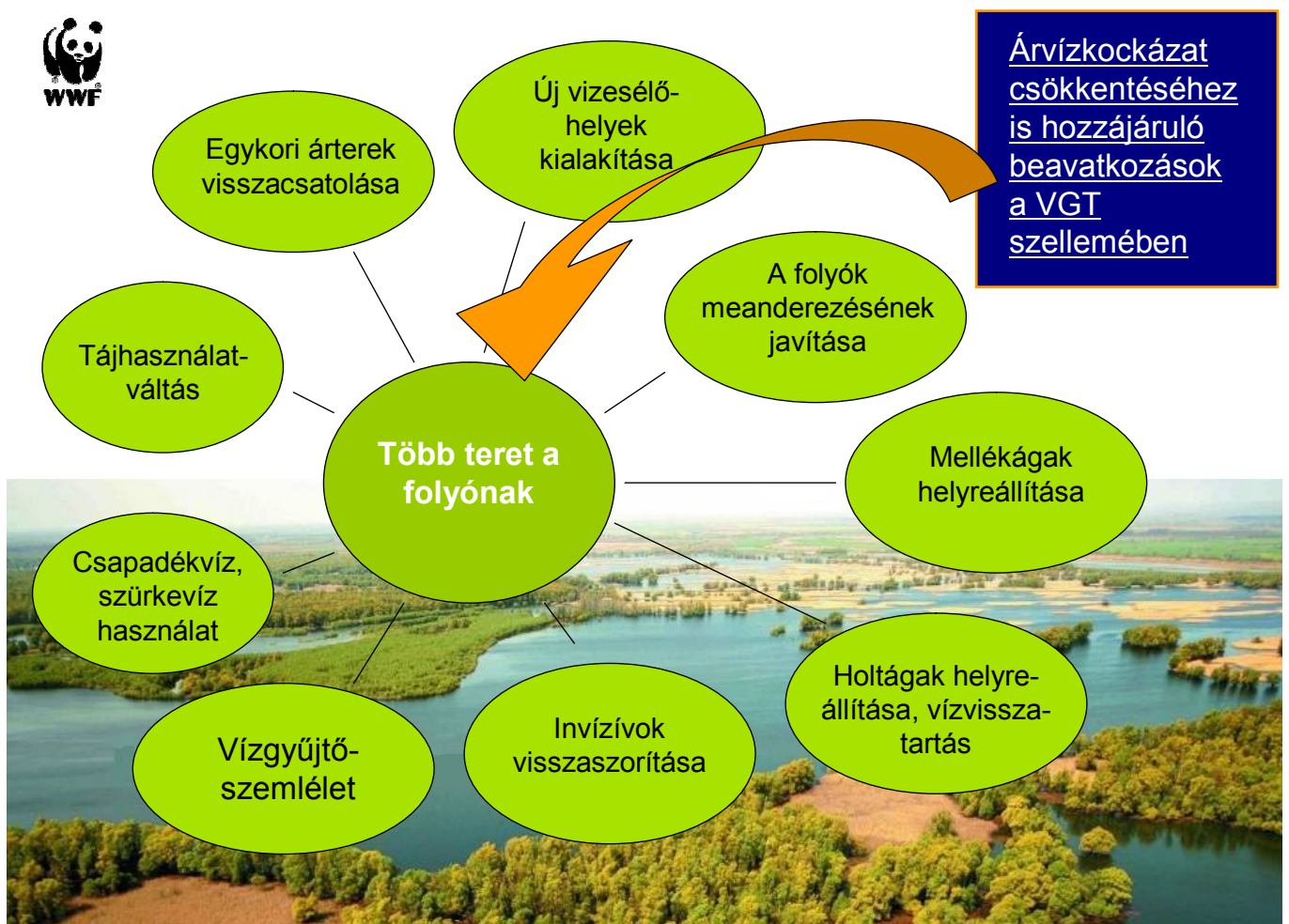
A vízgyűjtőterület és a hullámtér területhasználata jelentősen befolyásolja az árvízi helyzetet

Az árvízi védekezés során meg kell ragadni minden eszközt a vízkészletek növelésére.

Az árvizek tényleges ökológiai/természetvédelmi kockázata a vegyi anyagokkal és özönfajok szaporítóanyagaival szennyezett vizek területre jutásában rejlik.

- az árvíz kockázat kezelés nem csupán vízügyi kérdés
- Hatékony kockázatkezelés az ágazati politikák harmonizációjával az ágazatok közötti párbeszédre alapuló együttműködéssel és a nem utolsó sorban az érintett lakosok bevonásával érhető el.
- Kulcskérdés a tájhasználat, amely alapvetően megszabja az árvíz-érzékenységet.
- A folyók mentén az árvíz kockázat csökkentésének tervezése során mindig szem előtt kell tartani a élőhelyek állapotát javító beavatkozásokat, ki kell használni az ebben rejlő kapacitásokat.
- Az árvíz kockázat nem az egyetlen kockázat. Hosszú aszályos időszakok, sérülékenység a klímaváltozással szemben egyaránt jelentős probléma.

Civil szervezetek és érintettek szerepe és feladatai

Mikor és mit kell értékelni:

- A

Az értékelés és javaslattétel eszközei:

- A

A prezentációhoz felhasznált szakanyagok

- **A VÍZ KERETIRÁNYELV ÉS AZ ÁRVÍZ IRÁNYELVÖSSZZHANGJÁNAK LEHETŐSÉGEI, AZ ÖKOLÓGIAI SZEMPONTOK ÉS A TERMÉSZETI ÉRTÉKEK FIGYELEMBEVÉTELE AZ ÁRVÍZ KOCKÁZAT KEZELÉS TERVEZÉSE SORÁN – Scheer Márta**
- Mit tehetnek a civil szervezetek az Árvíz Irányelv bevezetése során? - segédlet civil szervezeteknek a hatékony szerepvállaláshoz - Rákosi Judit és Scheer Márta
- **WFD-FD linkage, Key elements for consideration, by WWF DCP – Ereifej Laurice**
- **VGT értékelés az EU részéről – Jelinek Gabriella**

THE PROJECT IS SITUATED IN AN UNDER-DEVELOPED REGION – FLOODPLAIN OF RIVER TISZA

Gazdasági válság

Jelentős lehetőségekkel bíró
Élőhelyek az ártéren

Magas munkanélküliségi ráta,
helyi munka hiánya

Hagyományos földhasználat
eltűnése

Gyakori időjárási szélsőségek:
Árvizek, aszályok

Növekvő energiaárak

Invazív növényfajok
gyors terjedése

PRESENT FLOODPLAIN PROCESSES HAVE SERIOUS EFFECTS ON ECONOMY AND NATURE

Invazív növényfajok terjedése
Ökológiai és gazdasági szempontból
is hátrányos

Hagyományos és természetbarát
földhasználat hiánya

Hullámtéri szántók és legelők, invazív
ültetvények erdők helyett

Nagy pénzügyi kiadások
(költséges fenntartás)

Árhullámok víztöbbletére egyre
kevesebb terület,
költséges árvízvédelem

